

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เมื่อ พ.ศ. 2475 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากพระบรมราชูปถัมภ์เป็นระบบประชาธิปไตย โดยมีพระมหาภัตตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางสถาบันราษฎร ทรงใช้อำนาจบิหารทางคณะรัฐมนตรี และทรงใช้อำนาจคุ้มครองทางศาล ระบบบริหารราชการแผ่นดินถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขไปด้วย โดยมีพระราชนบัญญัติว่าด้วยธรรมนูญราษฎรพลเรือน พุทธศักราช 2476 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2476 จัตุรัสเป็นระบบบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลางเป็นกระทรวง ส่วนภูมิภาคจัดเป็นมณฑล จังหวัด และอำเภอตามเดิม ต่อมาอีก 7 เดือน ได้มีพระราชนบัญญัติว่าด้วยระบบบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2476 ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยธรรมนูญราษฎรพลเรือน พุทธศักราช 2476 และจัตุรัสเป็นระบบบริหารราชการแผ่นดินใหม่เป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนกลาง จัดเป็นสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นข้าราชการการเมือง เป็นผู้บังคับบัญชา (มีฐานะเป็นกระทรวง) และกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ แต่ละกระทรวงมีรัฐมนตรีว่าการซึ่งเป็นข้าราชการการเมืองรับผิดชอบและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในกระทรวง กับมีปลัดกระทรวงซึ่งเป็นข้าราชการประจำเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในกระทรวงรองลงมา จากรัฐมนตรี

ส่วนภูมิภาค มีจังหวัดและอำเภอ ส่วนมณฑลเทศบาลกิ่วไป จังหวัดขึ้นตรงต่อส่วนกลาง มีผู้ว่าราชการจังหวัดสังกัดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ปักธงบังคับบัญชาข้าราชการในจังหวัด และมีหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ กับเจ้าหน้าที่กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ตั้งมาก็ประจำจังหวัด สำหรับอำเภอมีนายอำเภอสังกัดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ปักธงบังคับบัญชา ข้าราชการในอำเภอ และมีหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ และเจ้าหน้าที่กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ตั้งมาก็ประจำอำเภอ

ส่วนท้องถิ่น จัดเป็นรูปเทศบาลต่าง ๆ คือ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล บริหารกิจการ โดยอิสระจากการบริหารส่วนกลางและภูมิภาค ส่วนการบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่นในรูปสุขากิบala ซึ่งได้จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสุขากิบala ร.ศ. 127 "ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2458 และ พ.ศ. 2495 (ประวีณ ณ นคร. 2544 : 98-100)

การจัดตั้ง “ สภาตำบล ” ครั้งแรกจัดตั้งตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 222/2499 โดยมี สมาชิกสภาตำบลมาจากการภูมิคุณสมบัติ เช่นเดียวกับผู้สมัครผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านละ 2 คน เพื่อควบคุมการบริหารงานของคณะกรรมการตำบล ต่อมาในปีเดียวกันได้มีการจัดระเบียบบริหาร ในตำบลตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 ซึ่งเป็นการจัดตั้ง หน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เรียกว่า “ องค์กรบริหารส่วนตำบล ” ขึ้น

องค์กรบริหารส่วนตำบลนี้ จะจัดตั้งโดยประกาศกระทรวงมหาดไทยในพื้นที่ตำบล ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีการบริหารงานของตนเอง มีพนักงานตำบลเป็นผู้ปฏิบัติงานของตนเอง มีอำนาจหน้าที่ที่เรียกว่ากิจการส่วนตำบลของตนเอง ทั้งนี้ โดยอยู่ภายใต้การควบคุมของนายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด ในด้านโครงสร้างองค์การ บริหารส่วนตำบลจัดโครงสร้างเป็นสภาตำบลและคณะกรรมการตำบล โดยสภาตำบลซึ่งมีหน้าที่ ควบคุมการบริหารงานของคณะกรรมการตำบลจะประกอบด้วยกำนัน และผู้ใหญ่บ้านทุกคนใน ตำบลเป็นสมาชิกโดยตำแหน่ง และสามารถซึ่งรายภูมิในหมู่บ้านเดือกตั้งหมู่บ้านละ 1 คน แพทย์ ประจำตำบล และกรรมการอื่นซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งจากครุฑญ์ในตำบล หรือผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ไม่เกิน 5 คน

ในช่วงปี 2535 การจัดระเบียบบริหารในตำบลตามประกาศของคณะกรรมการปฏิริวัติ ฉบับที่ 326 ที่จะให้สภาตำบลเป็นผู้ช่วยเหลือทางราชการ และเป็นผู้นำประชาชนในการพัฒนาตำบลและ พัฒนาชนบท ขณะเดียวกันมีเชิงเรียกร้องให้ปรับปรุงประเพิล็ชิพภาพการบริหารงานสภาตำบล ให้มีอำนาจหน้าที่มากขึ้น และสามารถสนับสนุนต่อการปกครองตนเองของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น ทำให้มีการผลักดันให้มีการตราพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ขึ้น

จนกระทั่งคณะกรรมการรัฐมนตรีภัยใต้การนำของ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีได้กำหนด นโยบายที่จะปรับปรุงการบริหารงานในตำบล โดยได้แต่งตั้งรัฐสภาพเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2535 ในนโยบายการเมืองและการบริหาร ไว้ว่า “ จะกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นโดยจัดให้มีการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นทุกระดับตลอดจนเพิ่นบทบาทและอำนาจการตัดสินใจขององค์กร ท้องถิ่น ให้อำนาจในการกำหนดนโยบาย การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและการ วางแผนเมืองเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปกครองตนเองในระบบประชาธิปไตย และจะส่งเสริม ให้องค์กรท้องถิ่นระดับตำบลเป็นนิติบุคคลเพื่อมีความคล่องตัวและร่วมกันแก้ไขปัญหาของ ประชาชนในตำบลอย่างมีประสิทธิภาพ ” จากนโยบายดังกล่าวกระทรวงมหาดไทยได้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์กรบริหารส่วนตำบล เมื่อจากเห็นว่า สภาตำบลที่ จัดตั้งขึ้นตามประกาศคณะกรรมการปฏิริวัติฉบับที่ 326 ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้การบริหารงาน

ไม่มีประสิทธิภาพ ขาดความคล่องตัวในการบริหารงาน สมควรปรับปรุงฐานะสภารำบลและ การบริหารงานสภารำบลเดียวกันเพื่อให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจสู่ประชาชนได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งให้ยกฐานะสภารำบลซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนรำบล ซึ่งเป็นราชการส่วนห้องดิน ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้ผ่านการพิจารณาตามลำดับขั้นตอน ค่าฯ ตั้งแต่ปี 2535 ซึ่งมีการปรับปรุงแก้ไขมาครั้ง จนกระทั่งได้ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2537 และวันที่ 2 ธันวาคม 2537 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 111 ตอนที่ 53 ก ลงวันที่ 2 มีนาคม 2538 และเป็นวันที่พระราชบัญญัติ สภารำบลและ องค์การบริหารส่วนรำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช ร่วมกับ กรรมการปักธงชัย 2541: 13-19)

ในการยกฐานะองค์การบริหารส่วนรำบล เป็นหน่วยงานการบริหารราชการส่วนห้องดิน เกิดขึ้น โดยอาศัยพระราชบัญญัติสภารำบล และองค์การบริหารส่วนรำบลพ.ศ. 2537 ตาม มาตรา 40) สภารำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เนื่องไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทหรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยในวรรณส่องอาจจัดตั้งเป็น องค์การบริหารส่วนรำบลได้ โดยจัดทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย และให้ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา และ (มาตรา 43) องค์การบริหารส่วนรำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็น ราชการส่วนห้องดิน

หลังจากมีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนรำบลขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา องค์การ บริหารส่วนรำบลประสบปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดในการบริหารงานหลายประการ เช่น (สถาบันดำรงราชานุภาพ. 2539 : 3-5)

1. ขาดงบประมาณในการบริหารงาน ทั้งนี้เนื่องจากหลักเกณฑ์ในการยกฐานะจาก สภารำบลเป็นองค์การบริหารส่วนรำบลนั้น กำหนดค้านรายได้ไว้เพียงอย่างเดียว กล่าวคือ พิจารณาจากสภารำบลที่มีรายได้ข้อนหลังปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ก็สามารถจัดตั้ง เป็นองค์การบริหารส่วนรำบลได้ ส่วนที่มีอยู่ในพื้นที่ชนบทห่างไกล มีรายได้น้อยไม่เพียงพอ ต่อค่าใช้จ่ายต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ข้างต้น

2. ขาดความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ผู้บริหารงานขององค์การบริหารส่วนรำบล ทั้งที่มาจากฝ่ายการเมือง คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภารองค์การบริหารส่วนรำบล และในส่วน พนักงานส่วนรำบล ซึ่งเป็นข้าราชการประจำส่วนใหญ่ขาดประสบการณ์ ขาดความเข้าใจใน บทบาทและหน้าที่อำนาจของตนเอง ขาดความเข้าใจในเรื่องกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและ หนังสือสั่งการ

3. ปัญหาความขัดแย้งในองค์การบริหารส่วนตำบล นับตั้งแต่ได้รับการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏข่าวความขัดแย้งในการบริหารงานในด้านต่างๆ ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่เสมอ เช่น

3.1 ความขัดแย้งระหว่างประธานกรรมการบริหารและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ประธานบริหาร จะทำหน้าที่ประธานการประชุมในการประชุมสภา ประธานสภาบางคนปฏิบัติตามเหมือนประธานกรรมการบริหารและการขัดแย้งทางด้านผลประโยชน์

3.2 ความขัดแย้งระหว่างสมาชิกสภาและกรรมการบริหาร เช่น สมาชิกสภาบางคนปฏิบัติดนเหมือนเป็นกรรมการบริหาร กล่าวหารมกรรมการบริหารว่าทุจริต ในขณะที่คณะกรรมการบริหารก็เห็นว่าสมาชิกสภาเข้ามาเกี่ยวข้องกับการบริหารงานของตน

3.3 ความขัดแย้งระหว่างกรรมการบริหาร สมาชิกสภาและพนักงานส่วนตำบล เช่น กรรมการบริหารหรือสมาชิกสภาบางคนใช้อำนาจอิทธิพลในการบริหารงานและไม่พอใจ พนักงานส่วนตำบลที่ไม่ยอมปฏิบัติตามความต้องการของตน หรือพนักงานส่วนตำบลบางคน มีอิทธิพลต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

4. ปัญหาการทุจริต หรือประพฤติมิชอบ ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสำคัญที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานตามภารกิจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างยิ่ง จากการสำรวจข่าวสาร การร้องเรียนจากสื่อมวลชนและการร้องเรียนไปยังกรรมการปักครอง พนว่า ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบางส่วนยังขาดคุณธรรมและความซื่อสัตย์ ปฏิบัติตามไม่ถูกต้องตามระเบียบ หรือมีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริตในรูปต่างๆ จนมีการร้องเรียนจากกลุ่มองค์กรต่างๆ และประชาชนไปยังอำนาจ จังหวัดและส่วนกลาง

นอกจากปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังกล่าวแล้ว ได้มีการศึกษาการเมืองในกระบวนการจัดทำงบประมาณในองค์การบริหารส่วนตำบล อุดลย์ กันทะรศร์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่พิจารณาจัดสรรงบประมาณหรือโครงการ โดยไม่มีขึ้นแผนพัฒนาตำบลและโครงการที่จำเป็นร่วงด่วน แต่การจัดสรรฐืนี้อยู่กับปัจจัยทางการเมือง อำนาจ อิทธิพล และระบบอุปถัมภ์ จึงสรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ใช่แผนพัฒนาตำบลเป็นเกณฑ์ในการจัดทำงบประมาณ บทบาทในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ หรือโครงการตอกย้ำภายในกลุ่มองบบราผู้มีอำนาจและอิทธิพลในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะประธานกรรมการบริหาร ความสมัพันธ์ส่วนตัว เช่น การเป็นเครือญาติพี่น้อง เพื่อนสนิท รักภักดิ์ การสนับสนุนทางการเมืองหรือทางการเงินแก่ผู้มีอำนาจจัดสรร ซึ่งเป็นลักษณะการพึงพาอาศัยกันในแบบของผู้ให้การอุปถัมภ์ได้เข้ามายึดอิทธิพลต่อการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในระดับหนึ่ง จึงกล่าวได้ว่า การจัดสรรงบประมาณมีแนวโน้มอยู่ภายใต้อิทธิพลของระบบอุปถัมภ์

การศึกษาปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปกรณ์ บูรพุปกรณ์ (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า ในเรื่องของความรู้ความเข้าใจวิธี งบประมาณ ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบร่างงบประมาณ และระยะเวลาในการจัดทำงบประมาณ แต่ก่อตัวอย่าง ไม่ค่อยเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการบริหารงบประมาณประจำปี เช่น ผู้มีสิทธิอนุมัติโอนเงินงบประมาณรายจ่าย การใช้ข้อบังคับฉบับ ก่อนหน้าได้ หากข้อบังคับงบประมาณประจำปียังไม่อนุมัติ

การศึกษาความรู้และความเข้าใจในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สิทธิเดช ศรีสุวรรณดี (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า คณะกรรมการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล มีความรู้และความเข้าใจการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับปานกลาง ไปถึงระดับสูง

จากสภาพดังที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยในฐานะเป็นพนักงานส่วนตำบลที่ทำหน้าที่ เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณ โดยเป็นเจ้าหน้าที่จัดทำงบประมาณ มีความสนใจว่าผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายสมาชิกสภาที่ทำหน้าที่อนุมัติหรือเป็นผู้พิจารณางบประมาณ มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณเพียงใด โดยมองว่า งบประมาณเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการนำไปพัฒนาท้องถิ่นให้ เกิดประโยชน์ เกิดความคุ้มค่า ยังแสดงถึงประสิทธิภาพและคุณภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่ ใกล้ชิดกับประชาชน เข้าใจปัญหาในพื้นที่ และสามารถแก้ปัญหาให้กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความรู้เกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย ทั้ง 109 แห่ง จำนวน 2,490 คน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและเพิ่มศักยภาพของบุคลากรให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดหนองคาย ที่มีเพศ ประสบการณ์ และ ระดับการศึกษาแตกต่างกัน
3. เพื่อข้อเสนอแนะความรู้เกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณงบประมาณของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดหนองคาย อよู่ในระดับปานกลาง
2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย ที่นีเพศ ประสบการณ์และระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตด้านพื้นที่ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย ทั้งหมดจำนวน 109 แห่ง

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2549 - มีนาคม 2550

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่คุณลักษณะของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งเป็น

4.1.1 เพศ

4.1.2 ประสบการณ์

4.1.3 ระดับการศึกษา

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 3 ประการ โดยใช้กรอบแนวคิดของ พนม พินกร ณ อยุธยา (2532 : 288 – 290) ได้แก่

4.2.1 ขั้นการจัดเตรียมงบประมาณ

4.2.2 ขั้นการอนุมัติงบประมาณ

4.2.3 ขั้นการบริหารและควบคุมงบประมาณ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในจังหวัดหนองคาย
2. สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล หมายถึง สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลที่ได้รับเลือกตั้งหมู่บ้านละสองคน ในจังหวัดหนองคาย
3. การจัดเตรียมงบประมาณ หมายถึง ขั้นตอนของเจ้าหน้าที่ในงบประมาณจัดทำงบประมาณ โดยหัวหน้าหน่วยงานต่างๆ จัดทำประมาณการรายรับ และประมาณการรายจ่ายหัวหน้าหน่วยงานคลังร่วมรายงานการเงินสถิติต่างๆ เพื่อเจ้าหน้าที่ในงบประมาณใช้พิจารณาตรวจสอบ วิเคราะห์งบประมาณในชั้นต้น เพื่อจัดทำร่างงบประมาณเสนอต่อนายกองค์กรบริหารส่วนตำบล
4. การอนุมัติงบประมาณ หมายถึง ขั้นตอนที่นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลได้นำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบต่อไป
5. การบริหารและความคุ้มงบประมาณ หมายถึง ขั้นตอนของการจัดหารายได้และการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ โดยการควบคุม บัญชี รายงาน เอกสารเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และหนี้ ตรวจสอบการก่อหนี้ผูกพัน
6. ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่างๆ ที่สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลมีเกี่ยวกับกระบวนการงบประมาณ ได้แก่ ขั้นตอนการเตรียมงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณ การบริหารและความคุ้มงบประมาณ
7. ประสบการณ์ หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่ได้รับเลือกตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อมูลเทคโนโลยีที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้เพื่อองค์กรบริหารส่วนตำบลจะได้นำไปใช้ในการวางแผน ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในองค์กร ตลอดจนสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลต่อไป